

UNIVERSITATEA TEHNICĂ

DIN CLUJ-NAPOCA

CENTRUL UNIVERSITAR NORD DIN BAIA MARE

FIȘA DISCIPLINEI
1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare
1.2 Facultatea	de Litere
1.3 Departamentul	De Filologie si Studii Culturale
1.4 Domeniul de studii	Limbi Moderne Aplicate
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Limbi Moderne Aplicate (Engleza Germană)
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	61.30

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Tehnica și arta traducerii literare (engleză)						
2.3 Responsabil de curs	Conf. dr. Ligia Tomoiagă – ligiatomoiaga@gmail.com						
2.4 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Lector dr. Anamaria Fălăuș - anamariafelecan@gmail.com						
2.5 Anul de studiu	III	2.6 Semestrul	II	2.7 Tipul de evaluare	C	2.8 Regimul disciplinei	DF DO

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar / laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar / laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					2
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					2
Pregătire seminarului / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					2
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	8				
3.8 Total ore pe semestru	50				
3.9 Numărul de credite	2.0				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala cu proiector, manual, hârti, sistem de sunet
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	Sală cu proiector, sistem de sunet

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicare efektivă în cel puțin două limbi moderne de circulație (limba B și limba C) , într-un cadru larg de contexte profesionale și culturale, prin utilizarea registrelor și variantelor lingvistice specifice în vorbire și scriere (Nivel de competență B2/C1 în ambele limbi - vezi Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi) • Aplicarea adecvată a tehnicilor de traducere și mediere scrisă și orală din limba B sau C în limba A și retur în domenii de interes larg și semispecializate • Aplicarea adecvată a tehnicilor generale de documentare, căutare, clasificare și stocare a informației, folosirea programelor informatice (dicționare electronice, baze de date), stăpânirea bazelor tehnoredactării și corecturii de texte, folosirea programelor de tehnoredactare a documentelor pe calculator și a tehnicilor de arhivare a documentelor • Organizarea de evenimente profesionale, științifice și culturale care solicită abilități de comunicare profesională și instituțională în limbile A, B și C (prezentarea firmei și a produselor/serviciilor acesteia, protocol, târguri și expoziții) • Relaționarea în contexte instituționale diverse (instituție, întreprindere economică, ONG) și utilizarea unor cunoștințe generale și semispecializate în domeniile profesionale de aplicație ale specializării. • Comunicare în situații profesionale multilingve de integrare, negociere/mediere lingvistică cultural
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea optimă a sarcinilor profesionale și deprinderea executării lor la termen, în mod riguros, eficient și responsabil; Respectarea normelor de etica specifice domeniului (ex: confidentialitate) • Aplicarea tehnicilor de relaționare în echipă; dezvoltarea capacităților empatică de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă având drept scop eficientizarea activității grupului și economisirea resurselor, inclusiv a celor umane • Identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să aprofundeze cunoștințele teoretice și practice în domeniul traducerii în general, și a traducerii literare în special, în toate amănunțele genologice, stilistice și interpretative.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să se familiarizeze cu terminologia teoriei traducerii • Să înțeleagă caracterul interdisciplinar al științei traducerii, precum și a procesului de traducere însuși • Să analizeze textele de tradus la nivel literal, semantic și să pătrundă în tainele traducerii orientate spre cititor • Să folosească procedurile de traducere directe, indirecte și "oblice" • Să înțeleagă traducerea ca și comunicare • Să abordeze o varietate tipologică mare de texte literare, pe baza cărora să înțeleagă caracteristicile retorice diferite și nuanțele care trebuie luate în considerare la traducere • Să experimenteze și să pună în practică cunoștințele anterioare în înțelegerea caracterului interdisciplinar al traducerii literare • Să aprofundeze și să pună în valoare relația dintre teorie și practică în procesul de traducere • Să conștientizeze nivelele de fidelitate a traducerii - la nivel lexical, semantic, comunicativ și cognitiv (traducerea liberă) • Să aprofundeze noțiuni de stilistică comparativă

- Să mediteze și să se preocupe practic de natura echivalenței în traducerea literară pentru a putea avea un stil propriu de traducere în viitor

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p style="text-align: center;">CARACTERUL INTERDISCIPLINAR AL TRADUCERII</p> <p>Teme abordate: Complexitatea operațiunilor traductive Variatele abordări și modele (de la Catford la Nida și Neubert) Investigațiile antropologice și psihologice ca prim pas la stabilirea traductibilității (totale sau parțiale) Dialecte, sociolecte, idiolecte. Aspecte cognitive ale traducerii.</p>	<p>Discutarea și problematizarea elementelor din curs pe care studenții le-au pregătit Prezentarea unor aspecte prin videoclipuri documentare Întrebări puse de studenți pe baza materialului studiat. Metoda SINELG. Propunerea de subiecte de discuție pe baza pregătirii individuale.</p>	
<p style="text-align: center;">2. RELAȚIA DINTRE TEORIE ȘI PRACTICĂ ÎN STUDIILE DE TRADUCTOLOGIE</p> <p>Teme abordate: Lipsa acurateții textuale și soluțiile traducătorului. Traducerea pentru "gist" - rezumarea textului și căutarea unei traduceri condensate. Restructurarea informației. Traducerea intersemiotică.</p>	<p>Metode moderne de lucru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predare-învățare reciprocă - Proiectul - Punctele murdare - Sinectică - Studiu de caz - Tehnica acvariului - Tehnica întrebărilor socratice - Tehnica lotus - Turul galeriei (realizare de postere în grup) 	<p>Acesta este un curs interactiv, temele propuse vor fi doar succint prezentate de către profesor, care va da doar unele direcții de învățare și unele clarificări conceptuale.</p>
<p style="text-align: center;">3. FIDELITATEA TRADUCERII</p> <p>Teme abordate: Traducerile cuvânt cu cuvânt; traducerea orientată către textul sursă; traducerea orientată către textul țintă; traducerea orientată către semnificație; traducerea retrospectivă și prospectivă; traducerea comunicativă, etc. Traduceri literale și semantice <i>Hamlet</i>, de William Shakespeare în traduceri în limba română: Demetrius, Dușescu cu Levițchi, Streinu</p>		
<p style="text-align: center;">4. STILISTICA COMPARATIVĂ</p> <p>Teme abordate: Traduceri "directe" - calcuri, împrumuturi, traduceri literale.</p>		

Transpoziții - transpoziții prin extensie.
Modulări lexicale, mesaje modulate.
Adaptări, explicitări. Explicitări lingvistice obligatorii și opționale. Explicitări pragmatice și culturale.
Explicitări inerente traducerii. Explicitarea ca adăugare implicită, substragere și omisie.
Under the Volcano, de Malcom Lowry, în traducere în limba română: Ion Caraion și Florin Șlapac

5. TRADUCEREA INTERCULTURALĂ ȘI NATURA ECHIVALENȚEI

Teme abordate:

Echivalență și adaptare.
Fraze idiomatice culturale și colocații.
Abordarea variațională. Tehnici de abordare a termenilor și textelor cu restricții culturale.
Conservarea sensului prin repetiții, adaptări ortografice, traduceri lingvistice, glosări extratextuale, substituții.
Parametri textuali, supratextuali și intertextuali.
The Gold-Bug, de E. A. Poea, în traducerea lui Vinea, Cotrău și Mălăescu

6. ABORDĂRI TEXTUALE ȘI FUNCȚIONALE

Teme abordate:

Perspectiva holistică - intenționalitate, acceptabilitate, situație, informativitate, coeziune, coerență, intertextualitate.
Perspective generice (de tip de text) - genuri literare, genuri profesionale (de business), genuri ale scrierii legale.
Focusul contextual predominant.
Abordări funcționale: regula coerenței, regula fidelității
Procesul de traducere - funcțiile informativă, expresivă, operativă, fatică. Traducerea documentară și instrumentală
Ulysses, the Joyce, analiza unor pagini de traducere

7. CONFERENCE OF A TRANSLATOR - PROFESSOR OȚOIU SPEAKS ABOUT HIS TRANSLATIONS

Roal Dahl în traducerea domnului conf. univ. dr. Adrian Oțoiu

Bibliografie generală:

- Venuti, De Lawrence, *The Translation Studies Reader, Second Edition*, Routledge, 2004
- Jeanrenaud, Magda, *Universaliile traducerii. Studii de traductologie*, Polirom, 2002
- Bell, Roger, *Teoria și practica traducerii*, Polirom, 2000
- Baker, Mona; Saldanha, Gabriela, *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Routledge, 2008
- Munday, Jeremy, *Introducing Translation Studies: theories and applications*, Routledge, 2001
- Hatim, Basil; Munday, Jeremy, *Translation: Translation: an advanced resource book*, Routledge, 2004
- Fawcett, A.; Parker, R. H.; Garcia, K. L. G.; Guadarrama, K., *Translation: theory and practice in dialogue*, Continuum International Publishing Group, 2010
- Reiss, Katharina, *Translation Criticism + The Potentials and Limitations*, St. Jerome Publishing, 2000
- Robinson, Douglas, *Western Translation Theory. From Herodotus to Nietzsche*, Routledge, 2014
- Robinson, Douglas. *Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation*, Routledge, 2003.
- Samuelsson-Brown, Geoffrey. *Practical Guide for Translators* (5th edn), Multimatters, 2010.
- Saldanha, Gabriela, Mona Baker, *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Routledge, 2011.
- E. Landers, Clifford, *Literary Translation: A Practical Guide*, Multilingual Matters Ltd, 2001.
- Raffel, Burton, *The Art of Translating Prose*, Pennsylvania State University Press, 1994.

8.2 Seminar / laborator / proiect	Metode de predare	Observații
1. Traducerea textelor vechi: arhaisme, echivalențe istorice. Traducerea regionalismelor și formelor dialectale – variante de alegere pentru traducător.	<p>Analiza pe text a traducerilor efectuate de studenți.</p> <p>Întrebări și răspunsuri la problemele ridicate de traduceri.</p> <p>Dezbaterea celor mai bune soluții.</p> <p>Contextualizarea teoriei în situațiile practice prezentate.</p>	<p>Studenții vor pregăti aceste texte singuri, cu ajutorul bibliografiei indicate.</p> <p>Caietele de traduceri vor conține atât traducerile lor, listele de cuvinte, corecturile gramaticale, cât și adnotări din textele teoretice recomandate.</p>
2. Traducerea poeziei clasice: exigențe legate de ritm, rimă și muzicalitate. Libertăți permise și libertăți nepermise ale traducătorului de poezie în formă fixă.		
3. Traducerea poeziei moderne: probleme de ritm și stil, imagistică și referințe. Echivalente culturale.		
4. Traducerea genului dramatic clasic. Cum să „eficientizăm” oralitatea comunicării unui text clasic în traducere.		
5. Traducerea genului dramatic modern. Forme de non-comunicare, puncte de suspensie, pragmatica textului dramatic modern și contemporan.		
6. Textul ficțiunii în proză – natura echivalenței, între explicitare și echivalență, a fi credincios autorului, textului și publicului țintă.		
7. Textul în proză – literatura modernă și postmodernă, textualismul, stilul indirect liber și complexitatea traducerii acestor tipuri de texte.		

Bibliografie:

- Camelia Petrescu, *Traducerea între teorie și realizare poetică*, Academica, 2000
- Leon Levițchi, *Manualul traducătorului de limba engleză*, Teora, 1993

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul de tehnica traducerii literare este extrem de important pentru studenții filologi pentru că le permite o abordare a traducerilor în viitor, colaborări cu reviste de specialitate și edituri, precum și abordări teoretice asupra traducerii literare. Contextual, acest curs le permite, de asemenea, să facă analize contrastive pe text, pentru a deveni buni critici de traducere literară, ceea ce le poate ajuta în viitoare cariere ca referenți teatrali, editoriali, editori de carte, etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Pregătirea cursurilor pe baza temelor anunțate anterior, propuneri de idei pentru discuții, participarea activă la cursurile interactive	Evaluarea periodică a caietelor de lucru cu fișele de lectură aferente.	10%
		Examen final	40%
10.5 Seminar/Laborator	Participarea activă la seminar, elaborarea traducerilor, cu listele de cuvinte necesare, cu ideile teoretice desprinse din lectura titlurilor de bibliografie și prezentarea lor în fața colegilor și profesoarei.	Evaluarea traducerilor în clasă, prin comparație cu traducerile altor studenți și cu varianta negociată la seminar. Evaluarea seriozității caietului de seminar, care să cuprindă toate elementele prevăzute: notițe de teorie, traduceri corectate, variante de traducere, liste de cuvinte.	50%

10.6 Standard minim de performanță

1. Cerințe pentru nota 5:

- Efectuarea tuturor adnotărilor de curs – idei principale scrise separate în caiet plus liste cu cuvinte
- Obținerea notei 5 pe caietul de traduceri (toate traducerile, listele de cuvinte), temele de seminar, etc.
- Obținerea notei 5 la examen

2. Cerințe pentru nota 10:

- Efectuarea tuturor adnotărilor de curs – idei principale scrise separate în caiet plus liste cu cuvinte
- Obținerea notei 10 pe caietul de traduceri (toate traducerile, listele de cuvinte).
- Obținerea notei 10 la examen

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
	Curs	Conf. dr. Ligia Tomoiagă	
	Aplicații	Lect. dr. Anamaria FĂLĂUȘ	

<p data-bbox="178 591 887 654">Data avizării în Consiliul Departamentului Filologie și Studii Culturale</p> <p data-bbox="268 689 434 725">10.07.2023</p>	<p data-bbox="963 591 1289 654">Director Departament Lect. dr. Anamaria FĂLĂUȘ</p>
<p data-bbox="178 887 727 904">Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere</p> <p data-bbox="268 967 453 1003">13.07.2023</p>	<p data-bbox="963 887 1391 949">Decan Conf. univ. dr. Ioan-Mircea FARCAȘ</p>